

Een drietal Res-O-Glas Valco's: een Airline Super III en twee National Newports, een sea foam groene 84 en een rode 82.

Goed glas

De meeste elektrische gitaren zijn van hout, maar een vroege uitzondering op deze regel zijn de kleurrijke creaties van Valco. Het Amerikaanse bedrijf begon ooit met conventionele instrumenten, maar verhieft vervolgens glasvezel tot kunstvorm.

Net als bij akoestische instrumenten is hout bij het bouwen van elektrische gitaren de eerste keus als materiaal. De afgelopen vijftig jaar hebben echter een aantal avontuurlijke bedrijven gekozen voor het toepassen van minder gebruikelijke materialen. Een van de eerste die voor deze alternatieve benadering koos was Valco, het bedrijf achter National en Supro, ofschoon de vroegste elektrische modellen van deze merken meer op safe speelden.

National is natuurlijk veel bekender om zijn akoestische instrumenten, met name resonatorgitaren, maar hoorde ook bij de eerste bedrijven die elektrische gitaren gingen produceren. Dit waren grote archtops, die in de jaren dertig op de markt kwamen. In de jaren vijftig verschenen jazzgitaren als de California, Del-Mar en Bel-Aire, die spoedig gezelschap kregen van de eerste solidbody's van het bedrijf. Tegen 1954 varieerden deze van een aantal eenvoudige beginnersmodellen met één element tot de met twee elementen uitgeruste Town And Country en de luxer uitgevoerde Glenwood. Al deze Nationals hadden een ultracompacte body en Valco gaf hoog op over de

Rechts **Nationals, Supro's en Airlines** zover het oog reikt...

Onder **Deze driekwart Airline gitaar heeft een ingebouwd tremolo-effect dat geactiveerd wordt met de tuimelschakelaar onder het halselement. En de Airline versterker in de gitaarkoffer werkt nog steeds!**

Valco was misschien wel erg vooruitstrevend met zijn ideeën, maar de uitvoering ervan was meestal een heel andere kwestie

kleine afmetingen van deze massieve gitaren. De meeste modellen hadden één cutaway, wat de invloed van de een paar jaar eerder gelanceerde Gibson Les Paul verried, al weerspiegelden de prijzen de lagere bouwkwaleiteit.

Supro

Valco wilde de groeiende elektrische markt met meer dan één merk bedienen en daarom introduceerde men een serie betaalbare equivalenten onder de naam Supro. Het topmodel van deze budgetlijn was de Dual-Tone, die in de buurt van de Glenwood kwam, maar met een minder mooi uiterlijk en een schuin aflopende singlecutvorm die hem duidelijk onderscheidde van de National contouren. Wat afmetingen betreft was klein denken opnieuw de benadering van Valco. Deze vroege Supro's zouden de inspiratie vormen voor de eerste Japanse solidbody's; firma's als Guyatone en Teisco leenden ontwerpideeën van Valco voor hun even kleine elektrische gitaren die afgestemd waren op de geringere lichaamsmaten van Japanse gitaristen. In contrast hiermee werden de Supro's zelf weer wat

groter toen Valco de serie in 1955 vernieuwde en de Belmont en Super Sixty modellen toevoegde, samen met de duurdere elektrische archtop de Sierra. Tegen het einde van de jaren vijftig was Nationals serie massieve zessnaren uitgebreid en had zij ook enkele wijzigingen ondergaan. Het instapmodel was nu de Bolero terwijl hoger op de ladder de Avalon, Stylist en Westwood stonden. De Town And Country was gepromoveerd naar drie enkelspoelselementen plus een aanzienlijk grotere en opnieuw vormgegeven body. De Glenwood kreeg er dezelfde hoeveelheid centimeters bij en werd de Glenwood Deluxe. Deze kreeg gezelschap van en dertien Val-Trol modellen van gelijke omvang: de Junior, Baron en Custom. Val-Trols hadden nieuwe contouren en waren, naast standaard enkelspoelers, uitgerust met Valco's innovatieve Silver Sound element dat in de brug aangebracht was.

Ook de Supro catalogus onderging gedurende de tweede helft van het decennium veel veranderingen. De Dual-Tone werd nog een keer vergroot, maar werd als topmodel gepasseerd door de nieuwe Rhythm Master, die net als de

National Val-Trols een ingebouwd brug-element had. Dit deed ook dienst op de Rhythm Tone solidbody en een volledig nieuwe thinline, de Coronado. De slechts kort geproduceerde Triple Tone correspondeerde met Nationals herziene Town And Country en werd zo de eerste Supro met drie enkelspoelselementen.

Begin jaren zestig kromp Valco de National-serie radicaal in en talrijke modellen verdwenen van het toneel. Daarvoor in de plaats kwamen drie Westwood solidbody's, de 72, 75 en 77. Alle hadden een nieuwe bodyvorm die ruwweg op de kaart van de Verenigde Staten leek. De modellen hadden verschillende elementconfiguraties, waarbij de 75 en 77 het ingebouwde Silver Sound brugelement hadden.

Supro daarentegen bood in 1961 nog

Boven **De Airline Super III met handige volume- en toonregelaars voor elk element.**

Links **Een 1956 Supro Dual Tone (wit) en 1961 Supro Coronado (zwart).**

Rechts **Een Supro Belmont met één element uit ongeveer 1960. De slagplaat is gerepareerd.**

Een van Supro's vreemdste creaties was een massieve gitaar met een hoekige body en twee elementen, recentelijk beroemd gemaakt door White Stripes-gitarist Jack White

steeds een omvangrijke collectie, met langlopende modellen die gezelschap kregen van de Sahara en een nieuwe Coronado – nu herboren als een thinline semi-akoestische gitaar. De Silverwood was een andere nieuwigheid, met een nieuwe bodyvorm en de meest blitse features van het merk. Met een prijskaartje van 200 dollar was het de duurste Supro tot dat moment.

Res-O-Glas

Het jaar daarop bracht de grootste verandering tot dan toe voor beide merken: Valco ging andere materialen uitproberen in een poging om de productietijd en –kosten terug te brengen. Het bedrijf kwam op het idee om glasvezel te gebruiken als een sneller en makkelijker alternatief voor hout. Een semi-holle body werd gecreëerd door een gevormde en gekleurde voor- en achterkant aan elkaar te bevestigen via inwendige houtblokken, waarbij de naad langs de zijkant werd verborgen door een plastic pakkingstrip van een contrasterende kleur.

In 1962 werden niet minder dan zes nieuwe National modellen met wat Valco Res-O-Glas body's noemde gelanceerd. Van het Val-Pro model waren er drie versies, de 82, 84 en 88, die alleen verschilden in het aantal elementen en knoppen en die alle het kaartsilhouet hadden dat al bij de houten Westwoods

was gebruikt. De eenvoudigere Studio 66 liet een combinatie zien van een conventionele bodyvorm met één cutaway en een elegant gevormde slagplaat die ook het element omvatte. Het vlaggenschip van de lijn waren echter de Glenwood 95 en 99. Hun bodyvorm was een gedetailleerde variatie op het Val-Pro-thema, met scherpe hoorns en een extra cutaway in de onderste bodyhelft. Toeters en bellen bleven het flamboyante thema en net als de Val-Pro 88 had de Glenwood 99 natuurlijk het Silver Sound brugelement plus een corresponderend knoppenarrangement.

Valco gebruikte even grote hoeveelheden glasvezel in de Supro-catalogus, ofschoon de aanduiding Res-O-Glas voor de duurdere Nationals gereserveerd bleef. De Dual-Tone kreeg de nieuwe kunststof verpakking, net als de Belmont en de Coronado (nu aangeduid als de Coronado II), alle met de bodyvorm van de nu niet meer geproduceerde Silverwood. De Kingston en Bermuda deelden dezelfde vorm met een eenvoudigere platte body, maar het topmodel van Supro's nieuwe serie was de Martinique, met gewone en 'brug-elementen' en een Bigsby vibrato.

Airline

Een van Supro's vreemdste creaties uit deze periode was een massieve gitaar

met een hoekige body en twee elementen die in geen enkele catalogus lijkt te staan. Dit mysterieuze model werd bespeeld door bluesman JB Hutto en verzamelaars associëren tegenwoordig zijn naam met deze vreemde rode gitaar. Oorspronkelijk was de constructie volledig van hout, maar de body werd vervolgens van glasvezel gemaakt en het is deze versie die recent beroemd is gemaakt door White Stripes-gitarist Jack White. Zijn gitaar heeft het Airline-logo, het huismerk van het Montgomery-Ward postorderbedrijf. Dit bedrijf verkocht diverse door Valco gemaakte modellen, waaronder nog een andere versie van de 'JB Hutto' met drie elementen en een Bigsby vibrato.

Tegen 1963 waren er drie National Glenwoods (de 98 werd toegevoegd) terwijl de Val-Pro's een hoorniger styling kregen en een andere set regelaars en omgedoopt werden tot Newports. Nog meer glasvezel kwam van de Supro-kant van het bedrijf in de gedaante van de White Holiday, Supersonic en Tremo-Lectric – de laatste met een ingebouwde elektronische tremolo.

Boven **Een drietal Valco koppen.**

Onder **Supro 'extra volume' akoestische resonator. Hij ziet eruit alsof ie elektrisch moet zijn, maar heeft geen element.**

Traditioneel hout bleef een rol spelen in de productie van Valco. Het werd gebruikt voor de nog steeds gebouwde National Westwoods en de beginnersmodellen van Supro, maar Valco leek ervan overtuigd dat glasvezel de weg voorwaarts was. De fabricage was echter allerminst vrij van problemen en alle verwachte kostenbesparingen deden zich gewoon niet voor. Bovendien zagen gitaristen niet zoveel in deze alternatieve benadering en vielen de verkoopresultaten derhalve tegen. Het resultaat was dat Valco in 1965 zijn nederlaag moest erkennen en de productie van de Res-O-Glas-serie werd gestaakt. Om de een of andere reden gebeurde dit ook met de Westwood modellen met als gevolg dat de elektrische reeks van National gewoonweg ophield te bestaan. Hiermee werd een avontuurlijke en kleurrijke hoofdstuk afgesloten in de geschiedenis van het merk.

Elektrische gitaren beleefden drie jaar later nog een comeback in een reeks van massieve en elektro-akoestische modellen die met geïmporteerde hardware waren uitgerust, maar deze

Vintagewaarden

Niet in de laatste plaats door Jack White zijn de prijzen van Nationals en Supro's uitgestegen boven het niveau van wat volgens ons gerechtvaardigd zou zijn. Zo zagen we onlangs een Airline/Supro Jack White voor 2200 euro; voor de Stripes beroemd werden kon je er makkelijk een voor minder dan de helft van dat bedrag kopen. Sommige van de minder bekende Supro's zijn voor een redelijk prijs aan te schaffen, maar Nationals – vooral de Res-O-Glas modellen – zijn duurder. Het is moeilijk om Valco gitaren als een investering te zien, dus koop er een als 'm leuk vindt... niet als je pensioenvoorziening!

instrumenten waren geen lang leven beschoren. De Nationals waren nu van het toneel verdwenen, maar verrassend genoeg worstelden sommige Supro's nog een tijdje door. Hout kwam echter steeds meer terug en tegen 1966 werden alle Supro's weer op conventionele wijze gebouwd.

Tegenwoordig zijn de meer kleurrijke modellen van Valco bij verzamelaars behoorlijk gewild, vooral de extravaganste glasvezel modellen. Hun aantrekkelijkheid is echter grotendeels gebaseerd op hun uiterlijk, want de meeste Nationals en Supro's spelen en klinken niet geweldig. Met andere woorden: Valco was misschien wel erg vooruitstrevend met zijn ideeën, maar de uitvoering ervan was meestal een heel andere kwestie.

Paul Day

